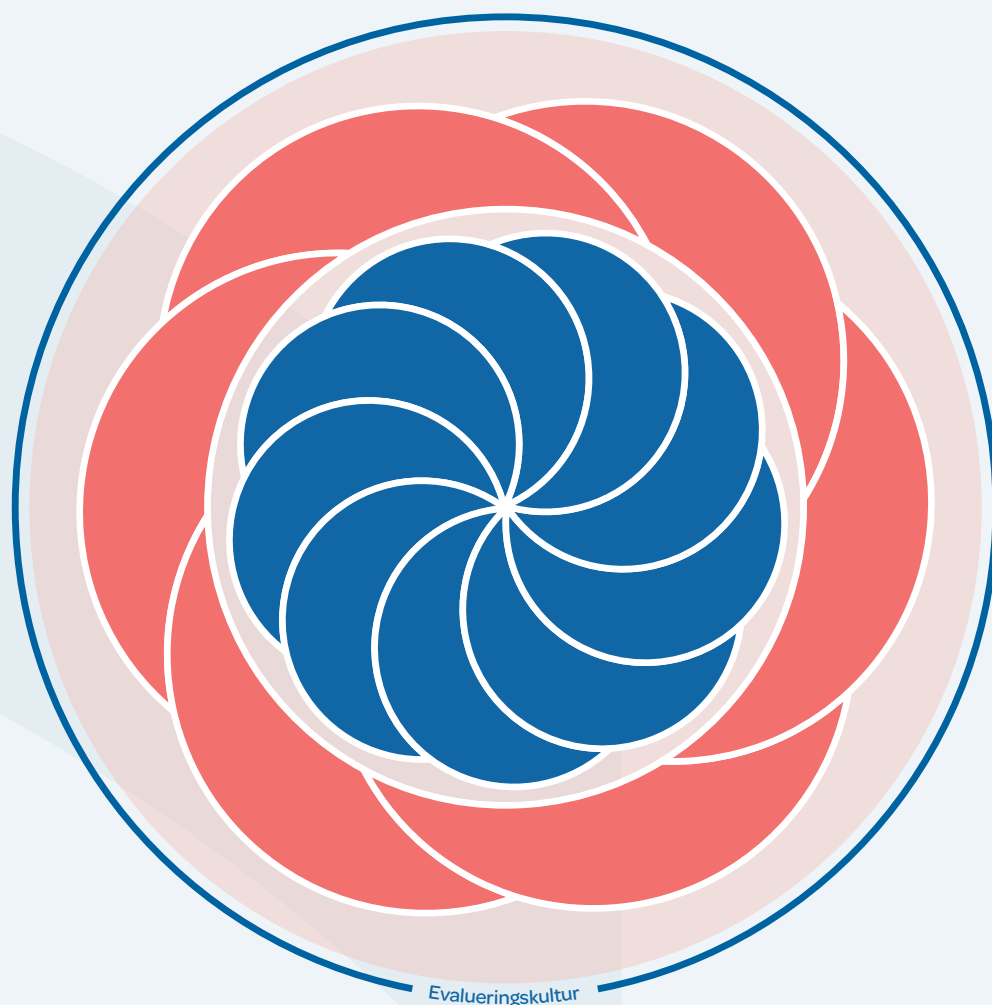

Dagplejen

i Hedensted 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Den **pædagogiske læreplan** består af tre centrale dele:

- Det fælles pædagogiske grundlag
- De seks læreplanstemaer
- Brede pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Hvem er vi?

Dagplejen i Hedensted Kommune er et pædagogisk tilbud til de 0-2 årige børn.

Børnene kommer i børnehave, når de er 2 år og 11 måneder i Hedensted Kommune.

Dagplejen skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

I den kommunale dagpleje er der 127 dagplejere fordelt i distrikter over hele kommunen. Vi tilbyder dagpleje med 1 voksen og 4 faste børn, stordagpleje med 10 børn og 3 faste voksne samt mini-dagpleje, hvor barnet kan blive visiteret til med 1 voksen og 2 børn. Der må max være 5 børn til 1 voksen.

I dagplejen kan vi tilbyde det lille nære og trygge miljø. En stor værdi i dagplejen er, at barnet bliver passet i hjemlige omgivelser, hvor barnet har daglig kontakt med en fast voksen – i husene få faste voksne. Forskningen peger på, at kvaliteten af samspillet mellem barn og den voksne er den faktor, der har størst betydning for barnets udvikling.

Der føres tilsyn hos alle dagplejere i kommunen af uddannede dagplejepædagoger, hvor der ydes pædagogisk vejledning og samarbejdes omkring at skabe det bedste udgangspunkt for at være barn i dagplejen.

I dagplejen er der en leder, en souschef, 6 dagplejepædagoger og 1 administrative medarbejder.

Det er vigtigt, at der er et tæt samarbejde med forældrene omkring barnets trivsel og udvikling – og hvor vi kan bruge hinandens viden og sammen skabe tryghed og positive oplevelser for barnet.

Dagplejernes faglighed, de trygge rammer og evnen til at skabe nære relationer er et godt fundament for at arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan.

Arbejdet med den nye styrkede pædagogiske læreplan er i overensstemmelse med Hedensted Kommunes Børn og Unge politik, Klar til læring i fællesskaber og dagtilbudsloven og andre tiltag i kommunen som styrke på tværs, dataindsamling og børnelinealen.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”
”Det pædagogiske grundlag be-

står af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbej-

des med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

De centrale elementer er:

Det at være barn har en værdi i sig selv. Daglejen skal være med til at understøtte det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være forskellige og udvikle sig i forskellige tempi.

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene.

Elementerne er som et baggrundstæppe der hele tiden skal være tilstede.

Børnesyn

Det at være barn har en værdi i sig selv. Dagplejen skal være med til at understøtte det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være forskellige og udvikle sig i forskellige tempi.

- Alle børn har betydning og skal opleve at være **værdifulde**
- **Børns ressourcer** ses og der værnes om deres forskelligheder og ret til at udvikle sig forskelligt.
- Gennem relationen understøttes alle børns selvstændighed og initiativ, samtidig skal de have det nærvær og den omsorg, som de har brug for.
- Alle børn har en stemme. Børn skal føle sig set og forstået, og at de har værdi i fællesskabet.
- Børnenes bidrag er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde
- Barnet skal føle sig set og forstået, og opleve at de har en demokratisk stemme
- Legen og legende nysgerrige tilgange er udgangspunktet, for de aktiviteter barnet indgår i.

Dagplejerens rolle i forbindelse med udmøntningen af børnesynet:

- Den voksne er nærværende og viser interesse for barnet.
- Dagplejeren yder omsorg, skaber tryghed og er lyttende.
- Opmuntrer børnene til at kunne selv, og er tålmodig mens de øver sig.
- Reflekterer over og tager ansvar for de situationer, som vi voksne sætter barnet i.
- Er let at aflæse, har overblik over dagen og viser sin glæde over for børnene
- Ser børnenes initiativer som meningsfulde.

Et eksempel: Dagplejeren skaber rammer for nærvær, omsorg og tryghed for at det lille barn lærer at udvikle sig til et selvstændigt individ. Dette viser sig i de helt små daglige rutiner som f.eks. når der øves i at tage jakke og fodtøj på, når vi skal ud at lege. Vi har god tid til at opmuntre, øve mange gange og til at rumme at barnet bliver frustreret, når det ikke altid lykkes.

Dannelse og børneperspektiv

Dagplejen skal fremme børns dannelse – hvor dannelse er en erfarings- og læreproces, der ikke er bundet op på at skulle lære noget bestemt. Dannelse handler om, at værdier og viden forankres i barnets personlighed. Viden og værdier som barnet på sigt automatisk bruger, når det skal begå sig i verden.

- Børn skal opleve sig som aktive medskabere af egen læring og udvikling
- Forankringen af værdier arbejdes der bl.a. med gennem KLAR til Læring i fællesskaber

Dagplejerens rolle i forbindelse med processen omkring dannelse og børneperspektiv:

- Invitere barnet til at være aktivt deltagende i dagplejens fællesskab
- Synliggøre og bekræfte forskellige perspektiver og behov i fællesskabet
- Vise børnene at mangfoldighed er en styrke
- Anerkende og følge op på børns perspektiver og handlinger
- Give børn erfaringer med, at de er værdifulde i fællesskabet, og at de har krav på at blive hørt og respekteret – ligesom de skal respektere andres udtryk og holdninger

Et eksempel: Dagplejeren har fokus på at lytte til det enkelte barn, forstå barnet og bidrage til at barnet oplever, at det har en demokratisk stemme i det lille fællesskab barnet er i. Det viser sig ved at dagplejeren anerkender barnet for den viden, de meninger og de holdninger som barnet har. F.eks. når barnet der skal vælge sang, vælger den sang, der lige er blevet sunget, fordi det er yndlings sangen – og så bliver den sunget igen (med samme entusiasme).

Leg

Børns leg har en central plads i dagplejen, og legen har værdi i sig selv. Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige udvikling, og legen fremmer blandt andet: fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

- Børns leg respekteres og anerkendes som en vigtig læringsform
- Der skabes rammer der understøtter børns spontane og selvorganiserede lege, og der er samtidig blik for at skabe legefællesskaber, hvor alle børn trives

Dagplejerens rolle i forbindelse med leg:

- Organisere tid, rum og forskellige materialer, der inspirerer til forskellige typer af leg
- Vejlede børnene hvis legen medfører samspilsmønstre mellem børnene, der kræver pædagogisk opmærksomhed
- Støtte den leg, børnene selv tager initiativ til.
- Være bevidst omkring egen rolle og deltagelse i børns leg
- Observere, analysere, støtte, deltage i og udvikle legen på børnenes udviklingsniveauer
- Bidrage til at børnene får fælles erfaringer, der inspirerer til forskellige typer af leg og legetemaer
- Fremme et inkluderende miljø, så alle børn har mulighed for at deltage i legen og opleve glæde i leg.

Et eksempel: Barnet skal opleve at høre til og være nogen og noget i fællesskabet. Det kan legen og legen-de nysgerrige tilgange være med til at understøtte. F.eks. I en stordagpleje hvor alle voksne og børn legede at små papirstykker var sne indenfor – og kastede papiret op i luften (der dalede ned som sne), lavede "sneengle" og havde travlt med at undersøge og lege med papirstykkerne – alle havde en dejlig stund og var deltagende – kunne bidrage med nye måder at bruge papiret på.

Læring

I dagplejen forstår vi læring bredt og læring sker gennem leg, relationer, hverdagsrutiner, planlagte aktiviteter af den voksne mv. hele dagen.

- Børns grundlæggende nysgerrighed og lyst til at lære skal understøttes
- Læringsprocesser der bygger på at børn undersøger, opdager og forstår læringens indhold.
- Børns læring foregår med kroppen og med sanser, såvel som i tanke og tale.
Børn lærer gennem sociale interaktioner, ved at undre sig, opleve nyt og afprøve.

Dagplejerens rolle i forbindelse med læring:

- Sørge for at alle børn kan få gode og mange forskellige erfarings- og mestringsoplevelser.
- Støtte barnets nysgerrighed og tiltro til egne evner
- Sørge for at barnet kan bidrage til egen og andres læring.
- Sikre at alle børn udvikler sig på en måde, der passer til det enkelte barns behov og muligheder.

Et eksempel: Dagplejeren kærer sig om det gode børneliv, ved at skabe muligheder og opmuntre til at fremme børnenes kompetencer og lysten til at lære og opleve mere. F.eks. en dagplejer der sammen med børnene lavede leverpostej til en fælles julefrokost, der blev afholdt i legestuen. Alle børnene var meget engagerede og sanserne blev brugt: der blev følt, lugtet, hakket, rørt og hældt op. Der blev snakket om hvor maden kommer fra, og hvad vi godt kan lide at spise/ikke lide at spise.

Børnefællesskaber

I dagplejen er der gode muligheder for at lære og øve sig på sociale færdigheder i en overskuelig børnegruppe. Sociale færdigheder er en forudsætning for at kunne trives i relationer med andre og dermed indgå i et børnefællesskab.

- Børn skal indgå i et socialt fællesskab sammen med andre børn og voksne, hvor relationen styrker og udvikler børnenes personlige, sociale og faglige kompetencer.
- Der er plads til det enkelte barns initiativ og deltagelse, men også til, at barnet kan begå sig i verden med indlevelse i og forståelse for andre. Balance mellem individ og fællesskab.

Dagplejerens rolle i forbindelse med børns fællesskaber er:

- Hjælpe og støtte børn i at mestre balancen mellem at varetage egne behov og tage hensyn til andres behov.
- Støtte børnenes initiativer til samspil med andre børn, så alle børn får fællesskabserfaringer
- Tilrettelægge læringsmiljøet så børnene får fælles erfaringer, der giver dem fælles oplevelser
- Veksle mellem at tage initiativ og sætte i gang – og at afvente og være støttende

Et eksempel: Gennem den tætte relation i dagplejen oplever barnet at få mod til at opleve verden i forskelligt tempo, og hvor der er fokus på en plads i fællesskabet f.eks. en dagplejer der leger de 3 bukke bruse og trolden – er der en dreng, der ikke kan lide at møde trolden. Det kræver mange besøg af trolden – opmuntring fra dagplejeren - og en forståelse og accept hos børnene for at det skal være den stille trolde ved drengen og en stor og farlig trolde ved de andre børn i gruppen.

Pædagogisk læringsmiljø

“Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner

giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes

forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold s. 22-23

Læringsmiljø er et nøgleord i det pædagogiske grundlag og i dagplejen. Det pædagogiske læringsmiljø er der fokus på hele dagen og er rammen for både leg, rutinesituationer og aktiviteter.

- Læringsmiljøerne skal tage højde for, at børns udvikling og læring sker i mangfoldige processer gennem en vekslen mellem børnenes egne igangsatte lege, voksenstyrede aktiviteter og hverdagens rutiner – det er måden vi er sammen med børnene på – som er afgørende.
- Læringsmiljøerne skal være trygge og alsidige, som fremmer en eksperimenterende tilgang og som giver lyst og mod til at lære mere, og som giver plads til at blive udfordret, famle og fejle.
- Læringsmiljøerne skal tage udgangspunkt i børnenes perspektiv hvor deres ideer, meninger og oplevelser inddrages og at vi samtidig varetager børnenes interesser og tarv.

Dagplejerens rolle i forbindelse med det pædagogiske læringsmiljø:

- At se nysgerrigt og kritisk på egen pædagogisk praksis
- Refleksioner omkring muligheder for at børnene kan gøre sig forskellige erfaringer
- Veksle mellem planlagte og spontane aktiviteter
- Sikre at aktiviteterne er meningsfulde for børnene
- Have fokus på samspil og relationer i læringsmiljøerne
- Børn er medskabere af læring og ikke passive modtagere
- Læringsmiljøet skal stimulere og invitere til leg og udforskning af omgivelserne samt aktivitet og fordybelse.
- Være bevidst om indretning ude og inde samt den æstetiske udformning af læringsmiljøet
- Læringsmiljøet skal understøtte den brede læring inden for de seks læreplanstemaer.

Eksempler på pædagogiske læringsmiljøer i vores praksis:

1. En stund i dagplejen hvor børnene øver sig i at tage hjemmesko af og på. De øver sig i at være selvhjulpne og at mestre selv. De øver sig i det sociale samspil og være en del af fællesskabet med at hjælpe hinanden – og spejle sig i hinanden.

Eksempler på pædagogiske læringsmiljøer i vores praksis:

2. I en stordagpleje har de haft et eventyrprojekt omkring Tornerose. Der har været fokus på kultur, æstetik, fællesskab og sprog. De har tilrettelagt det med aktiviteterne: sang, teater, udklædning og leg. Børnene har været deltagende og brugt deres fantasi. De har fået muligheden for at opøve færdigheder i fællesskabet og overskride deres grænser i en tryk kontekst.

Eksempler på pædagogiske læringsmiljøer i vores praksis:

3. Måltidet. Der er tænkt over hvor børnene sidder, hvad der skal snakkes om, hvilken mad der serveres, børnenes deltagelses-muligheder (med at dække bord, rydde op, sende maden rundt, synge tak-for-mad sang), det æstetiske (eksempel med dækkeservietter børnene selv har lavet, blomster på bordet) og den voksne som rollemodel.

Samarbejde med forældre om børns læring

“Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Forældrene er de vigtigste voksne i barnets liv, derfor inddrager vi forældrene aktivt omkring barnets dannelse, læring, trivsel og udvikling i dagplejen.

- Der arbejdes på et godt og forpligtende samarbejde med forældrene, hvor der er gensidig respekt.
- Samarbejdet tager afsæt i den enkelte familie, hvor familiens perspektiver og ressourcer bringes i spil.
- KLAR til Læring i fællesskaber understreger vigtigheden af, at vi har et tæt samarbejde

Dagplejerens rolle i forbindelse med et involverende og aktivt forældresamarbejde:

- Byde ind til en løbende forventningsafstemning i forhold til samarbejde
- Sikre at det daglige samarbejde er tillidsfuldt og konstruktivt.
- Byde forældrenes input velkomne
- Selv om der ikke er enighed, tager vi i dialogen altid udgangspunkt i forældrenes oplevelser, erfaringer og værdier. Ved hjælp af dialogen finder vi sammen det gode kompromis, hvor barnets trivsel og læring altid er målet.
- Tage initiativ til og følge op på snakke om barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Eksempler på samarbejde mellem dagpleje og forældre:

Der lånes bøger med barnet hjem til weekenden, som der bliver læst i dagplejen (til dialogisk læsning)
Der afholdes et aftenmøde med forældre i et hus for at snakke om

måltidet – og hvordan forældre og dagplejere kan samarbejde omkring dette.

Forældre er bekymret for deres barns raseriudbrud. De aftaler hvordan de bedst kan håndtere det i situationen – at det at være

sur/rasende er en almindelig følelse, men at han skal lære mere hensigtsmæssige måder at vise det på. De skal også sætte ord på alle de stunder, hvor han er glad og hensynsfuld – så drengen ikke bliver fastlåst i fortællingen om at være rasende og ukontrolleret.

Børn i udsatte positioner

“Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

I samarbejdet med forældre og eventuelt tværfaglige samarbejdspartnere vil vi imødekomme barnets aktuelle behov, og der vil være et pædagogisk fokus på at støtte barnet og skabe udvikling.

- Børn kan af forskellige grunde være i en udsat position af kortere eller længere varighed. I Læring arbejdes der med børnelinealen, og hvor fokus er på at fremme trivsel for alle børn. Alle børn skal opleve at være i og forblive i grønne positioner – “stay green”.
- I dagplejen er der et tilbud om: Minidagpleje. Det er et tilbud til børn med særlige behov – 1 dagplejer og 2 børn. I minidagplejen er der tid og opmærksomhed på det enkelte barns ressourcer og kompetencer, som den voksne understøtter og stimulerer, så barnet har optimale læringsmuligheder. Vi samarbejder meget tæt med forældrene om barnets dagplejedag f.eks. motorisk træning så der er tid til at være familie, når de kommer hjem.
- Der arbejdes med mangfoldige fællesskaber, hvor der er fokus på børns ressourcer og der værnes om deres forskelligheder.

Dagplejerens rolle i forbindelse med børn i udsatte positioner er at:

- Støtte alle børn i positive mestringsopgaver
- Understøtte at alle børn uanset forudsætninger og baggrund oplever, at være en del af børnefællesskabet
- Pædagogiske indsatser målrettet det enkelte barn foregår så vidt muligt ved, at andre børn også deltager i aktiviteten

Eksempler på hvordan vi styrker børn i udsatte positioner:

- For at understøtte sproget bliver der brugt tegn til tale, så barnet kan være deltagende.
- Et barn trækker sig meget og de andre børn byder ikke barnet ind i deres fællesskab.
- Dagplejeren følger barnets små initiativer og får givet barnet status. Med udgangspunkt i traktorer blev der bygget leg og læring op.
- For tidlig fødte børn: Her er der fokus på begrænsning af stimuli; lyde, lys, samvær med andre, overgange/skift – ting som de for tidlig fødte ofte er udfordret af.
- Et barn der er motorisk udfordret, her arbejdes der tæt sammen med børnefysioterapeuten med øvelser som dagplejeren putter ind legen og samværet med barnet.

Sammenhæng til børnehave

EKSTRA - ikke et lovkrav

Alle børn har brug for at der skabes sammenhæng i forbindelse med overgange. Dagplejeren understøtter sammenhænge og gode overgange i børnenes liv f.eks. fra hjem til dagpleje og fra dagpleje til børnehave.

Dagplejerens rolle i forbindelse med overgang fra hjem til dagpleje:

- Der er mulighed for forældrene at komme på besøg inden opstart
- Der afholdes et kontaktmøde
- En opstart der er tilpasset det enkelte barn og familie
-

Dagplejerens rolle i forbindelse med overgange til børnehave

- Overgangsbeskrivelse
- Barnets bog
- Samarbejde med forældre og børnehave i forbindelse med besøg og sikrer at den viden, der allerede er omkring barnet, gives videre

Dagplejen er med i projektet: Styrke på Tværs. Det er et projekt i mange områder, der går ud på at styrke det tværfaglige samarbejde – mellem sundhedsplejen og dagtilbud. Det betyder at sundhedsplejersken er inviteret med til møder i forbindelse med overgangene som et tilbud til forældre.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Det er forskelligt fra område til område, hvordan dagplejen bruger lokalsamfundet til at styrke det pædagogiske læringsmiljø f.eks. biblioteket, legestuefaciliteter, idrætsfaciliteter mv. Fokus er på det altid skal have børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse for øje.

Eksempler:

- Fællessang på det lokale plejehjem
- Besøg hos bondemanden, der kan vise dyr og maskiner
- Besøg hos Falck – hvor der kan ses ambulancer og brandbiler
- Besøg på biblioteker (lån af bøger, kulturarrangementer, børnene har været med til at udsmykke biblioteket mv.)
- Legestue i lokalområdet – kan være i børnehaver, spejderhytte og skoler

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Det fysiske børnemiljø kan omhandle: indeklima, hygiejneforhold, indretning, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, lysforhold, lyd (det auditive eksempelvis; gulvbelægning og vælge bevidst hvornår der høres musik)

Det psykiske børnemiljø kan omhandle: samspillet mellem børn og voksne. Samspillet skal være kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance - dette afspejler sig i sprog og handlinger.

Det æstetiske børnemiljø omhandler indretningen og udsmykningen der hvor dagplejebørnene opholder sig – er omgivelserne stimulerende og inspirerende for børns trivsel, udvikling og læring.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Eksempel:

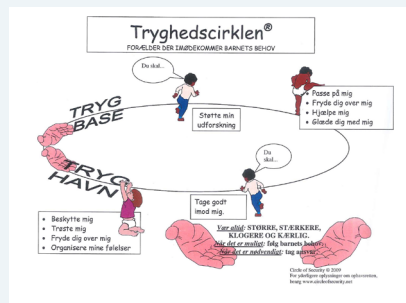
Fysisk læringsmiljø: I dagplejen er der stort fokus og tid til at børnene øver sig i at være selvhjulpne. Børnene kravler selv op ad stigen til puslebord, højstolen og barnevognen.

Barn der kravler op i stol

Eksempel:

Psykisk læringsmiljø: Vi arbejder ud fra tryghedscirklen

Tryghedscirklen

Eksempel:

Det æstetiske miljø:

Fokus på om børnene selv kan nå legetøjet – placeringen af legetøjet skal inspirere børnene til leg/aktivitet. Børnenes egne kreationer er ofte udsmykning i dagplejen og bliver brugt ind i et pædagogisk læringsmiljø. Her vintergækker (hvor børnene har fundet vintergækker, presset dem og lavet vintergækker ud af omridset af deres hænder).

Her et billede fra Stordagplejen i Lindved. Børnenes hænder som vintergækker.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagermuligheder. Det forudsæt-

ter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eksempler:

- Har klistret papirer med ansigter på væggen – indbyder til snak om at være glad, ked af det og sur (kigger i spejlet – hvordan ser du ud, når du er glad – hvordan ser jeg ud)
- En god og rolig morgenrutine hvor der bliver taget godt imod børnene, når de kommer. Øjenkontakt, sagt godmorgen til barnet først og så forældre, en snak om hvordan barnet har det (har det sovet godt – spist godt mv.) og så tid til farvel, hvor der er en tryk base hos dagplejeren (tryghedscirklen). Hvor barnets følelser anerkendes.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelses-former og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eksempler:

- Ved rutchebanen: Øver sig i at vente på tur
- Hjælpe hinanden med at finde tøj og sko – har tålmodighed til at vente på det bliver min tur.
- Hjælper hinanden med at bygge hule og leger i den efterfølgende.

Vi ser børns adfærd over for hinanden som positive hensigter f.eks. når et barn tager bilen fra et andet barn, så er det fordi barnet gerne vil være med. Vi sætter ord på ”du vil gerne lege med bilen sammen med Viktor”. ”Jeg hjælper dig med at finde en bil til dig, så kan du køre her ved siden af Viktor”. Den voksne tolker barnets handlinger positivt og hjælper børnene i spillet.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og

med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale,

til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eksempler:

- Ved rutchebanen: Øver sig i at vente på tur
- Hjælpe hinanden med at finde tøj og sko – har tålmodighed til at vente på det bliver min tur.
- Hjælper hinanden med at bygge hule og leger i den efterfølgende.

Vi ser børns adfærd over for hinanden som positive hensigter f.eks. når et barn tager bilen fra et andet barn, så er det fordi barnet gerne vil være med. Vi sætter ord på ”du vil gerne lege med bilen sammen med Viktor”. ”Jeg hjælper dig med at finde en bil til dig, så kan du køre her ved siden af Viktor”. Den voksne tolker barnets handlinger positivt og hjælper børnene i samspillet.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet under-

støtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eksempler:

- Dialogisk læsning
- Sangkuffert
- Der bliver lavet mad sammen (snak om maden – hvor lever laksen, hvad kan du godt lide at spise mv).
- Sætter ord på ”alt vi gør”.
- Vi giver barnet tid til ”at svare”
- Vi er nærværende i samspillet med børnene – et nærvær hvor vi også ser det nonverbale sprog

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eksempler:

- Børneyoga
- Leg med kartoffelmel og vand
- Sansebane / Motorikbane/Sansekuffert
- Glæden ved bevægelse i samspil med voksne og børn (grine, tumle, løbe og få pulsen op)
- Selvhjulpethed; giver tid til at børnene selv kravler op på puslebordet, i de høje stole, selv tager tøj på – støtter og udfordrer lige der hvor barnet er.
- Spisning; Det mindre barn spiser og sanser med fingrene. Der gives tid til at barnet f.eks. sanser maden/tilvænnens maden ved at tage det ind og ud af munden flere gange.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med

naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eksempler:

- Tager sne med ind der smelter
- Fra jord til bord (urtehave)
- Finde regnorme, biller og mariehøns
- Skovtur; hvor der kravles på træstubbe/væltede træer, samles grankogler med hjem og leger med dem i sandkassen, samler hyben, blomster, sten (og evt. putter det i glas med olie).
- Er ude i regnvej: f.eks. løber/hopper i vandpytter, laver mudder i sandkassen, smider sten i vandpytten, skovler vand op i spanden.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem

læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

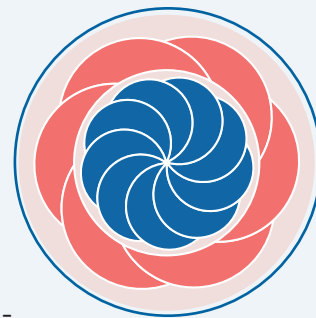
Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Eksempler:

- Tulle og Skralle (se dem live eller på ipad – synge og danse)
- Lave påskekyllinger og så karse (Kreativ aktivitet og snakke om påsken som højtid)
- Børnejulegudstjeneste (Lokalsamfundet og fællesskab – julen som højtid)
- Kendskab og inspiration fra andre kulturer/lande
- Madkulturer (forberede, dække bord, spise, rydde maden på plads, måske give hønsene resterne – måske smage på mad fra andre lande/generationer/nye smagsoplevelser)
- Hverdagens kultur: sange/sanglege, læse bøger, ud at lege i al slags vejr, forskellige lege (dem vi er optaget af nu og lege fra ”gamle dage”), omgangstonerne, hvordan vi bruger musik, fantasi og forskellige udfoldelsesmuligheder.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage

udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Evalueringen skal offentliggøres. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af

sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Der er flere tiltag i gang for at evaluere den pædagogiske praksis i dagplejen.

1. Egen refleksion. Dagplejerne bruger SMART, smitte, eller anden metode til at opstille mål – skaffe ny viden – analysere og evaluere. Vi har været på uddannelse i den styrkede

pædagogiske læreplan og der har bl.a. været fokus på at evalueringssdelen i teori og praksis. Der kan også bruges log-bog i selvevalueringen og gerne inddrage pædagogen for at få sparring.

2. Fælles refleksion i legestue/huse: Der er fokus på lærings-

miljøer med et fælles udgangspunkt.

3. Evaluering af den pædagogiske praksis med dagplejepædagogen: Der er udviklet et tilsynsskema, hvor dagplejer og pædagog drøfter den pædagogiske praksis og sætter fokus på udvikling – hvad skal der arbejdes med til næste gang.

HEDENSTED
KOMMUNE

Hedensted Rådhus
Niels Espes Vej 8
8722 Hedensted
T: 79 75 50 00

hedensted.dk